

ANMELDELSE 25. OKTOBER 2012 - 8:03

Svær fransk film om prostitution

Halvtotal af en ung kvinde, som sidder på gulvet vendt mod kameraet. Hun er nøgen og gnider sine store bryster med hænderne....

AF SAMUEL BEN ISRAEL

I forgrunden og lidt til højre i billedet står en nøgen mand vendt væk fra kameraet. Han er beskåret fra livet og nedefter og skal forestille at pisse ud over ansigtet og overkroppen på den unge kvinde.

Skaberne af den nye fransk-dansk-polske film »Elles« — der blandt andet tæller Informations Paris-korrespondent Trine Byrckel på manuskript — har prøvet at tackle fordomme omkring prostitution eller sexarbejde. På mange måde kommer de selv — på godt

og ondt – til at bekræfte andre fordomme.

Det drejer sig om fordomme (1) om europæisk og især fransk film, (2) om journalister som historiefortællere og endelig (3) om det at lave film om »svære« emner. Kort sagt:

Ad (1) De er fulde af sex og sært og snørklet fortalt.

Ad (2) De har tendens til at fokusere på »sociale problemer« på en tilstræbt debatskabende måde.

Ad (3) Det er rigtig svært at være rigtig nuanceret på film.

Anti-Hollywood

Den citerede scene er bare en af mange, så der lægges altså ikke fingre imellem i filmens hyppige sexskildringer, især hvis man sammenligner med film fra Hollywood. Det umiddelbart mest slående er da også, hvor stor forskel, der er på »Elles« og en tilsvarende amerikansk film, hvad angår nøgenhed og såkaldt *explicit sex*.

Samtidig er »Elles« fuldstændig befriet for den sirupsagtige sentimentalitet og mainstream-moraliseren, som kommercielle amerikanske film næsten uden undtagelse driver af. Måske med undtagelse af slutscenen, der på den anden side er ganske tvetydig. Det er dog især fortælle-mæssigt, at filmen står i opposition til Hollywood.

Med sin kringlede, bugtede arthouse-fortællemåde – fuldstændig uden tidsangivelser eller antydningen af et traditionelt plot – er den nærmest anti-Hollywood. Det er klart her filmens største kvaliteter ligger, og det er faktisk ret godt gået af en ikke-professionel manuskriptforfatter.

Anne og »glædespigerne«

»Elles« handler om *Elle*-journalisten Anne – sikkert spillet af altid driftsikre Juliette Binoche – som er ved at skrive en artikel om prostitution blandt kvindelige studerende.

I forbindelse med sin research møder hun Lola/Charlotte (Anaïs Demoustier) og polske Alicja (Joanna Kulig), der fortæller om deres oplevelser. Det sker henholdsvis på en parkbænk, mens kunder ringer og bestiller tider, og på et hotelværelse og med flittig brug af minibaren.

Skildringen af Annes dag, hvor hun dels prøver på at skrive artiklen færdig og dels gør

hjemmet klar, køber ind og laver middag til sin mands chef, forløber (vist nok) nogenlunde lineært og udgør en slags ramme om fortællingen. Den veksler så med scener, der skildrer møderne mellem Anne og de to »glædespiger«, samt scener, der skildrer deres oplevelser under udførelsen af deres »erhverv«.

Enkelte scener, som handler om de to unge kvinders relationer til deres nærmeste, falder tilsyneladende uden for filmens overordnede fortællemæssige normer, da de ikke umiddelbart fremstår som en del af deres fortælling til Anne. Det er med til at selvstændiggøre dem i forhold til hovedpersonen Anne.

Sexarbejde og husarbejde

Sammenstillingen (og sammenligningen!) af sexarbejde og husarbejde — af de unge kvinders oplevelser og refleksioner omkring magt og kontrol og Annes kamp for at få karriere og familieliv til at gå op i en højere enhed — er stærkt medvirkende til at gøre filmen interessant.

Det er også her, at det bliver tydeligst, at »Elles« kan ses som et forsøg på at skabe debat om et ømtåleligt emne. Der kan næppe herske tvivl om, at det gøres ud fra et slags feministisk standpunkt om at tage sexarbejderne på ordet og vise, at »frie«, emanciperede kvinder er mindst lige så undertrykte.

Åbenbart har journalisten-som-manuskriptforfatter dog ikke helt kunnet dy sig for at indarbejde et par andre problemstillinger i filmen - for eksempel, at Anne teenagesøn pjækker og ryger hash - og den kommer derfor til at virke en lille smule for socialt relevant på en lidt overlæst måde.

Påklistret nuancering

Det er et svært emne, som Trine Byrckel og instruktøren Malgoska Szumowska tager op, og der kan heller ikke herske tvivl om, at de har forsøgt at tackle det på en nuanceret måde ved også at påpege, at prostitution eller sexarbejde har nogle menneskelige omkostninger for de involverede.

På trods af de unge kvinders udsagn om at være i kontrol og have styringen, er det jo samtidig et »erhverv«, der indebærer en vis risiko og en del skyld og skam.

Nogle kunder er sadister, men andre kan skifte fra at være søde og kærlige til at blive brutale på et øjeblik. Det er heller ikke et »job«, man stolt fortæller sine forældre om.

Ved også at vise de sider af »kvindernes ældste erhverv« undergraves de unge kvinders udsagn om lette penge og kontrol en smule. Det fylder bare relativt lidt - især fordi Annes egne problemer fylder så meget - og virker derfor som en påklistret nuancering inden for rammerne af en overordnet hvidvaskning.

»Elles« (instr. Malgoska Szumowska, Frankrig/Polen/Tyskland 2011, 99 min.). Premiere d. 25. oktober i Grand (København), Øst for Paradis (Aarhus), Cafe Biografen (Odense), Biffen (Aalborg), Nicolai Biograf (Kolding) og Værløse Bio.

Redaktion: Modkultur

Emneord: Film | prostitution |

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**